

DECIZIE nr. 546 din 24 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 140 din data de 19 februarie 2024

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciochină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scântei	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Simina Popescu-Marin	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, excepție ridicată de Ionuț Sasu în Dosarul nr. 6.646/2/2011*/a2 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.950D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 183 din 31 martie 2022 și Decizia nr. 810 din 7 decembrie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 octombrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 6.646/2/2011*/a2, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate. Excepția a fost ridicată de petentul Ionuț Sasu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului împotriva unor încheieri de ședință și a unei sentințe pronunțate de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, prin care a fost respinsă contestația cu privire la măsura de schimbare a aprecierii anuale (2010) acordate de structura de protecție a Organizației Națiunilor Unite și la anularea măsurilor și a actelor administrative ale Serviciului de Protecție și Pază, inclusiv a celor premergătoare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece avocatul este scos din rândul subiecților de drept care au acces la informațiile clasificate fără îndeplinirea cerințelor legale, în general în baza unor proceduri interne ale instituțiilor din care fac parte.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal consideră că dispozițiile art. 7 din Legea nr. 182/2002 sunt în deplin acord cu prevederile art. 1, 20, 21, 24, 31 și 53 din Constituție, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile **Constituei**, precum și Legea nr. **47/1992**, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din **Constituție**, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. **47/1992**, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile **art. 7 din Legea nr. 182/2002** privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:

"(1) Persoanele care vor avea acces la informații clasificate secrete de stat vor fi verificate, în prealabil, cu privire la onestitatea și profesionalismul lor, referitoare la utilizarea acestor informații.

(2) Pentru candidații la funcții publice ce implică lucrul cu asemenea informații, precum și competența de a autoriza accesul la astfel de informații, verificarea este anterioară numirii în acele funcții și se solicită obligatoriu de autoritatea de investire.

(3) Procedurile de verificare sunt cele obligatorii pentru persoanele care lucrează în cadrul Autorității Naționale de Securitate, care gestionează informații NATO, potrivit echivalențelor nivelurilor de secretizare prevăzute prin prezenta lege.

(4) Accesul la informații clasificate ce constituie secret de stat, respectiv secret de serviciu, potrivit art. 15 lit. d) și e), este garantat, sub condiția validării alegerii sau numirii și a depunerii jurământului, pentru următoarele categorii de persoane:

a) Președintele României;

b) prim-ministru;

c) miniștri;

d) deputați;

e) senatori;

f) judecători;

g) procurori;

h) magistrați-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, în concordanță cu atribuțiile specifice, sunt îndreptățiți să aibă acces la informațiile clasificate fără îndeplinirea procedurilor prevăzute la alin. (1)-(3), respectiv la art. 28, în baza unor proceduri interne ale instituțiilor din care aceștia fac parte, avizate de Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, după ce au luat cunoștință de responsabilitățile ce le revin privind protecția informațiilor clasificate și au semnat angajamentul scris de păstrare a secretului prevăzut la art. 36 alin. (3).

(5) Pentru judecători, procurori și magistrați-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, procedura internă prevăzută la alin. (4) se stabilește prin regulament elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii și avizat de Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat. "

11. În opinia autorului excepției, prevederile de lege ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din **Constituție** cuprinse în art. 1 privind statul român, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 31 privind dreptul la informație și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 7 din Legea nr. **182/2002** au mai format obiect al controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici similare, iar prin mai multe decizii Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. **183 din 31 martie 2022**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea

I, nr. 868 din 2 septembrie 2022, Decizia nr. [810 din 7 decembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 25 februarie 2022, Decizia nr. [805 din 7 decembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 14 martie 2022, sau Decizia nr. [456 din 8 mai 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 13 iulie 2012).

13. Curtea a reținut că scopul Legii nr. [182/2002](#), enunțat în art. 1 al acesteia, este protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații, iar protejarea acestor informații se face prin instituirea sistemului național de protecție a informațiilor. Art. 15 lit. b) din aceeași lege definește termenul "informații clasificate" ca fiind informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar putea produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate. Art. 2 alin. (2) din Legea nr. [182/2002](#) stabilește că accesul la informațiile clasificate este permis numai în cazurile, în condițiile și cu respectarea procedurilor prevăzute de lege, ceea ce este în deplin consens cu prevederile art. 31 alin. (3) din [Constituție](#), potrivit căruia "Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze (...) securitatea națională", iar art. 3 din Legea nr. [182/2002](#) care statuează că nicio prevedere a acestui act normativ nu va putea fi interpretată în sensul limitării accesului la informațiile de interes public sau al ignorării [Constituției](#), a Declarației Universale a Drepturilor Omului, a pactelor și a celorlalte tratate la care România este parte, referitoare la dreptul de a primi și răspândi informații, este în concordanță cu dispozițiile art. 31 alin. (1) și (2) din [Legea fundamentală](#), precum și cu prevederile în materie din documentele internaționale (Decizia nr. [205 din 29 aprilie 2004](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 25 mai 2004).

14. Referitor la critica de neconstituționalitate susținută, în esență, din perspectiva îngrădirii accesului nelimitat și necondiționat al avocatului/părții la documentele clasificate folosite ca mijloace de probă într-un litigiu, prin prisma pretensei încălcări a prevederilor art. 21 și 24 din [Constituție](#), Curtea a observat că dispozițiile de lege criticate cuprinse în Legea nr. [182/2002](#) nu exclud accesul avocaților la informațiile clasificate ce constituie secret de stat și, respectiv, secret de serviciu, acest acces fiind asigurat în condițiile Legii nr. [182/2002](#) și ale Hotărârii Guvernului nr. [585/2002](#) pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 5 iulie 2002. În acest sens, Legea nr. [182/2002](#) prevede, la art. 28 alin. (1), că accesul la informațiile secrete de stat este permis numai în baza unei autorizații scrise, eliberate de conducătorul persoanei juridice care deține astfel de informații, după notificarea prealabilă la Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, dispoziții care se aplică, în mod corespunzător, potrivit art. 31 alin. (3) din aceeași lege, în domeniul informațiilor secrete de serviciu. La rândul său, anexa la Hotărârea Guvernului nr. [585/2002](#) prevede, la art. 33, că accesul la informații clasificate este permis cu respectarea principiului necesității de a cunoaște numai persoanelor care dețin certificat de securitate sau autorizație de acces, valabile pentru nivelul de secretizare a informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu. Ambele acte normative antereferite reglementează norme procedurale de acces la cele două categorii de informații. Or, toate aceste dispoziții legale constituie mijloace de acces ce garantează diferitelor categorii profesionale, prin urmare și avocaților, accesul la toate informațiile de care au nevoie pentru a-și exercita rolul legal în cadrul procesului, inclusiv la cele reglementate prin textul criticat, constituind, astfel, garanții ale dreptului la apărare, ale accesului la justiție și ale dreptului la un proces echitabil (Decizia nr. [199 din 24 martie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 640 din 30 iunie 2021, Decizia nr. [751 din 20 septembrie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 787 din 22 noiembrie 2012, Decizia nr. [1.120 din 16 octombrie 2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 27 noiembrie 2008).

15. Reglementarea strictă a accesului la informațiile clasificate, inclusiv sub aspectul stabilirii unor condiții pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care vor avea acces la astfel de informații, nu are ca efect blocarea efectivă și absolută a accesului la informații esențiale pentru soluționarea cauzei, ci creează tocmai cadrul normativ în care două interese aflate în conflict - interesul particular, bazat pe dreptul fundamental la apărare, respectiv interesul general al societății, bazat pe nevoia de apărare a securității naționale - coexistă într-un just echilibru, care dă satisfacție ambelor interese legitime, astfel că niciunul dintre ele nu este afectat în substanța sa. În consecință, nu se poate reține încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil (Decizia nr. [810 din 7 decembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 25 februarie 2022, paragraful 20).

16. De altfel, Curtea a constatat că soluția contrară celei prevăzute de textul criticat, constând în accesul la informațiile clasificate ce constituie secret de stat și, respectiv, secret de serviciu al avocaților, în condițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. [182/2002](#), ar determina crearea unei breșe în sistemul național de protecție a informațiilor clasificate, respectiv a unei categorii profesionale care ar avea acces la astfel de informații în mod excedentar, peste nevoile ce rezultă din fiecare cauză penală în care avocații desfășoară activități de asistență și reprezentare (Decizia nr. [287 din 9 iunie 2020](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 26 iunie 2020). Un raționament juridic similar a fost realizat de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. [1.335 din 9 decembrie 2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 15 ianuarie 2009, prin care instanța de contencios constituțional a reținut că, din rațiuni ce țin de oportunitate, nu toți angajații unei instituții trebuie să obțină certificate de securitate și că, în caz contrar, există riscul afectării sistemului național de protecție a informațiilor clasificate, care, spre deosebire de activitatea specifică actului de justiție, nu poate fi acoperită prin invocarea unor cauze de incompatibilitate ori recuzare.

17. Totodată, Curtea a învederat că este firesc ca Legea nr. [182/2002](#), având ca obiect de reglementare protecția informațiilor clasificate, să conțină reguli specifice cu privire la accesul la astfel de informații al anumitor persoane care au calitatea de părți într-un proces, respectiv cu condiția obținerii certificatului de securitate, fiind necesar a fi îndeplinite, în prealabil, cerințele și procedura specifică de obținere a acestuia, prevăzute de aceeași lege.

18. Însăși [Constituția](#) prevede, potrivit art. 53 alin. (1), posibilitatea restrângerii exercițiului unor drepturi, inclusiv a garanțiilor aferente unui proces echitabil, pentru rațiuni legate de apărarea securității naționale. Reglementarea mai strictă a accesului la informațiile clasificate ca fiind secrete de stat, prin stabilirea unor condiții pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care vor avea acces la astfel de informații, precum și a unor proceduri de verificare, control și coordonare a accesului la aceste informații, reprezintă o măsură necesară în vederea asigurării protecției informațiilor clasificate, în acord cu dispozițiile constituționale ce vizează apărarea securității naționale (Decizia nr. [1.120 din 16 octombrie 2008](#) și Decizia nr. [1.335 din 9 decembrie 2008](#), precitate).

19. De asemenea, prin Decizia nr. [21 din 18 ianuarie 2018](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 23 februarie 2018, paragrafele 70 și 71, Curtea a statuat că numai un judecător poate aprecia cu privire la interesele care intră în conflict - cel public, general, al statului, referitor la protejarea informațiilor de interes pentru securitatea națională sau pentru apărarea unui interes public major, respectiv cel individual -, astfel încât, prin soluția pe care o pronunță, să asigure un just echilibru

între cele două. Așadar, Curtea a apreciat că protecția informațiilor clasificate nu poate avea caracter prioritar față de dreptul la informare al acuzatului și față de garanțiile dreptului la un proces echitabil al tuturor părților din procesul penal, decât în condiții expres și limitativ prevăzute de lege. Restrângerea dreptului la informație poate avea loc doar atunci când are la bază un scop real și justificat de protecție a unui interes legitim privind drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor sau siguranța națională, decizia de refuz al accesului la informațiile clasificate aparținând întotdeauna unui judecător.

20. Or, există situații în care publicitatea anumitor informații poate produce consecințe negative asupra intereselor statului, a instituțiilor sau a autorităților acestuia sau chiar a persoanelor juridice de drept privat, astfel că se impune păstrarea acestora într-un regim clasificat, accesul la conținutul unor asemenea informații fiind permis, în condițiile legii, doar unei categorii restrânse de persoane și numai în măsura necesității de a cunoaște, iar, potrivit Legii nr. **182/2002**, accesul la informațiile clasificate este permis numai în cazurile, în condițiile și cu respectarea procedurilor prevăzute de lege.

21. Totodată, prin Decizia nr. **1.440 din 4 noiembrie 2010**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 24 ianuarie 2011, Curtea a arătat că aceste norme sunt în concordanță și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, prin Hotărârea din 9 februarie 1995, pronunțată în Cauza Vereniging Weekblad Bluf împotriva Olandei, paragraful 28, a precizat că accesul la informațiile publice poate fi îngădit pentru protejarea interesului național, în conformitate cu prevederile art. 10 paragraful 2 din **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale** din care rezultă că îngădirile libertății de informare trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să fie prevăzute de lege; b) să aibă un scop legitim; c) să fie necesare într-o societate democratică. Or, cu acel prilej, Curtea a observat că îngădirile aduse accesului la informații sunt prevăzute de lege - Legea nr. **182/2002** -, au un scop legitim - protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații, prin instituirea sistemului național de protecție a informațiilor - și sunt necesare într-o societate democratică.

22. Față de această împrejurare, raportat la dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, ce prevăd drepturi și libertăți a căror exercitare are loc în limitele și în condițiile legii, pentru identitate de rațiune sunt avute în vedere considerentele Deciziei nr. **163 din 10 februarie 2009**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009, care sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză și prin care Curtea a reținut că dispozițiile referitoare la persoanele ce urmează să aibă acces la informațiile clasificate nu reprezintă impedimente de natură să afecteze drepturile și libertățile constituționale, fiind în acord cu normele din **Legea fundamentală** invocate.

23. Având în vedere considerentele mai sus menționate, Curtea a constatat că soluțiile legislative cuprinse în dispozițiile legale criticate se integrează în cadrul normativ de protecție a informațiilor clasificate, înscriindu-se în marja de apreciere pe care statul o are în reglementarea acestei materii (a se vedea și Decizia nr. **805 din 7 decembrie 2021**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 14 martie 2022, paragrafele 28 și 29).

24. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea acestei jurisprudențe a Curții Constituționale, soluția pronunțată prin deciziile menționate și motivele care au stat la baza acestora își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din **Constituție**, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. **47/1992**, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ionuț Sasu în Dosarul nr. 6.646/2/2011*/a2 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 7 din Legea nr. [182/2002](#) privind protecția informațiilor clasificate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Simina Popescu-Marin

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 140 din data de 19 februarie 2024